Motion

1978/79:1304

av Rolf Hagel och Alf Lövenborg om höjda bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper

Medan institutionsteatrarna, i första hand Operan och Dramaten, blivit relativt väl tillgodosedda i budgetförslagen för 1979/80 är motsatsen fallet beträffande det föreslagna stödet för de fria grupperna. Statens kulturråd har i sin anslagsframställning mycket starkt förordat ett ökat stöd, och föredragande statsrådet säger sig "dela rådets uppfattning att de fria grupperna måste tillförsäkras bättre och stabilare ekonomiska villkor". Det säges vara "nödvändigt för att grupperna även i fortsättningen skall kunna göra viktiga insatser i det kulturpolitiska utvecklingsarbetet".

Mot bakgrunden av dessa högtidliga deklarationer står de faktiska anslagssiffrorna närmast som en utmaning. Kulturrådet begär en ökning av anslaget med 6,5 milj. kr. vilket – enligt rådets tydligen tveksamma förhoppning – "borde kunna rädda en fortsatt verksamhet för flertalet av de grupper som nu har bidrag – – –". Men inte ens detta blygsamma krav har undgått statsrådets geddesyxa. Slutresultatet har blivit en anslagshöjning med 4 milj. kr.

De fria gruppernas verksamhet har i många fall rönt starka och berättigade lovord. Det gäller inte minst vissa av de yrkesverksamma teatergrupperna, som ofta presterat föreställningar väl i nivå med de främsta institutionsteatrarna. Att låta dessa gruppers skådespelare – Skånska teatern står för exemplet – arbeta för en lön före skatt av 2 300 kr., dvs. knappt hälften av avtalsenlig lön, borde inge skamkänslor hos höga vederbörande.

Tongivande representanter från Teatercentrum, samarbetsorganet för de fria teatergrupperna, har förklarat att det egentligen skulle behövas 40 milj. kr. för att skapa en rimlig arbetssituation för de fria teatergrupperna. Statens kulturråd meddelar i budgetsammanhanget att man avser att göra en mera grundläggande kartläggning av de fria teatergruppernas situation. Dessa grupper har å sin sida startat en protestaktion med namninsamling för bestämda krav, vilken vunnit stark anslutning från publik och allmänhet.

I fråga om de fria gruppernas verksamhet har inte minst insatsen för barnteatern framhävts. De har enligt barnkulturgruppens rapport Barnen och kulturen spelat en dominerande roll i detta sammanhang.

De fria teatergrupperna producerar ca 30 % av alla teaterföreställningar i landet men får endast bråkdelar av – det i och för sig nödvändiga – stödet åt de institutionella teatrarna.

Det förutskickas, att statens kulturråds översyn av reglerna för bidragsgivningen skall vara klar, så att den kan läggas till grund för anslagsframställningen för budgetåret 1980/81. För att det inte skall bli så att "kon dör

medan gräset gror" anser vi det nödvändigt att redan nu väsentligt öka bidraget till de fria grupperna. I avsaknad av möjligheten att exakt kunna beräkna det föreliggande behovet anser vi att riksdagen bör bevilja det av kulturrådet begärda anslaget med rätt för regeringen att återkomma med nödvändiga tilläggsanslag.

Med hänvisning till ovanstående föreslås

att riksdagen beslutar att till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper* för budgetåret 1979/80 anvisa ett reservationsanslag av 16 900 000 kronor med rätt för regeringen att återkomma med begäran om nödvändiga tilläggsanslag.

Stockholm den 25 januari 1979

ROLF HAGEL (apk) ALF LÖVENBORG (apk)